

Jaarstukken 2018

Versie: 5.0.0.0.0

Prognose in PB2018 van het aantal huishoudens vergeleken met de realisatie (afgerond op een honderdtal)

	realisatie 1 jan 2018	prognose 1 jan 2018	realisatie minus prognose	
			aantal	%
huishoudens totaal	68.100	67.800	+300	+0,4%
eenpersoons	36.900	36.700	+200	+0,5%
meerpersoons	31.200	31.100	+100	+0,3%

Bron: prognose PBL/CBS PEARL, realisatie: CBS

2.3.11 Bijzonder programma Binnenstad

Afgelopen jaar is uitvoering gegeven aan het uitvoeringsprogramma 2015 – 2018. Tegelijkertijd is het programma geëvalueerd. Daarbij is de ambitie voor de ontwikkeling van de binnenstad bijgesteld. Het economisch functioneren blijft weliswaar hoofddoel, maar wordt meer in samenhang gebracht met duurzaamheid en er wordt naar een goede balans tussen wonen/werken/recreëren gezocht.

In 2018 werkten stadspartners en gemeente samen aan de volgende inspanningen die zichtbaar waren:

Sail Leiden;
OV-museumlijn 10;
verbeterde Morsstraat;
de ontwikkeling van het Haarlemmerstraatblok;
bouw Lorentz;
Young Rembrandtstudio op de Lange Brug;
herinrichting van de Maresingel en Rijsburgersingel;
10e editie Leidse Hofjesconcerten;
verfbeurt Rembrandtbrug;
Singelparkpoort Museum Volkenkunde;
diverse nieuwe historische gevels;
verbeterde Haarlemmerstraat en Lange Mare;
nieuwbouw van Museum De Lakenhal;
200-jarig bestaan Rijksmuseum van Oudheden;
herstel Scheluwbrug en Kleine Havenbrug;
poort Catharinahof;
werkzaamheden Borstelbrug;
werkzaamheden parkeergarage Haarlemmerstraat;
Red Carpet Lounge.

Leiden is diverse keren in het nieuws gekomen. Zo vielen de Catharinasteeg en -brug drie keer in de prijzen (met de Betonprijs nationaal en Europees en de NRW jaarprijs) kreeg de garage Lammermarkt de betonprijs en werd Leiden de beste erfgoedgemeente van Nederland. Verder was Antoni van Leeuwenhoek (Museum Boerhaave) als 2e 'pronkstuk van NL' geïndigd.

Ook is er veel energie verzet en geparticipeerd in de projecten zoals de parkeergarage en openbare inrichting Garenmarkt, Meelfabriek, busstation, centrumroute, Singelpark, Kaasmarkt, parkeergarage Haarlemmerstraat, Humanities Campus, Energiepark en omgeving, nieuw Kijkhuis, de Geus, Haven en Herenstraat.

Monitoring

Het Binnenstadsprogramma is bedoeld om de economie van de binnenstad te verbeteren. Aan de hand van de effectindicator Leidse Binnenstadsindex wordt uitgedrukt in hoeverre we daar in slagen.

De Leidse Binnenstad Index meet het economisch klimaat van de binnenstad van Leiden. De index omvat 28 indicatoren die - verdeeld in 5 thema's – geïntegreerd zijn in uiteindelijk één indexcijfer. De index heeft in het ijkjaar 2008 de waarde 100. Wanneer de index hoger is dan 100, staat de Leidse binnenstadeconomie er beter voor dan in het ijkjaar.

De Leidse Binnenstad Index 2018 staat op 125. In 2013, toen de index de eerste keer werd uitgebracht, stond deze op 106, een jaar later op 109 en in 2016 op 115. De vijf thema's ([Stadskwaliteit](#), [Verdienvermogen](#), [Bereikbaarheid](#), [Vestigingsklimaat](#) en [Arbeidsmarkt](#)) hebben ook een eigen index. Daarmee valt goed af te lezen hoe de ontwikkeling op het thema verloopt. Op alle thema's is de index het afgelopen jaar gestegen.

Thema	2013	2014	2015	2016	2017	2018	
Stadskwaliteit	106	109	112	113	114	117	125
Verdienvermogen	106	109	114	120	126	129	
Bereikbaarheid	103	107	108	110	113	126	
Vestigingsklimaat	97	100	99	100	107	115	
Arbeidsmarkt	115	118	110	131	150	148	
Totaalscore	106	109	110	115	120	125	

In de programmabegroting van 2018 is uitgegaan van een indexcijfer van 117. De economische situatie is sterker verbeterd dan was aangenomen.

Realisatie

Type inspanningen	Begroot	Gerealiseerd
Inspanningen ondergebracht in diverse programma's (1)	726	736
Doorlopende inspanningen (2)	506	497
Incidentele inspanningen (3)	35	44
Extra middelen incidentele inspanningen (4)	1.005	953
Stimuleringsfonds (5)	100	100

Aantallen * 1000

Toelichting realisatie ondergebrachte inspanningen in diverse programma's (1)

Bij de tweede bestuursrapportage 2017 is een bedrag van 10.800 toegevoegd voor de uitbreiding van bloemen in de stad.

Toelichting realisatie doorlopende inspanningen (2)

De meeste doorlopende inspanningen zijn gerealiseerd. In de plaats van hotspots, aankleding bouwlocaties, coating straatmeubilair is extra geïnvesteerd in de Winterwonderweken. De middelen die hier resteren worden altijd ingezet in extra inspanningen voor het jaar erop dat in de werkconferentie met stadspartners wordt verdeeld.

Toelichting realisatie incidentele inspanningen (3)

Er zijn bruggen in de verf gezet en hebben de cityhostesses een mobiele VVV in de vorm van een fietskar gekregen. Het Pieterskwartier heeft tijdens de Winterwonderweken kerstverhalen georganiseerd. Op de Lammermarkt zijn diverse activiteiten georganiseerd..

Toelichting realisatie extra middelen incidentele inspanningen (4)

Inspanningen	Begroot	Gerealiseerd	Toelichting
Tijdelijke inrichting stationsplein	99	99	De buurt 25 Stadsplattegrond 74
WIFI in de binnenstad	150	88	WIFI Nieuw Rijn blijft. Verkend wordt hoe het kan worden uitgebreid icm realisatie Eduroam
Inrichting nieuwe VVV	100	100	
Portal leiden marketing	50	50	
Haven	100	100	Overgeheveld naar integrale openbare ruimteprojecten
Straatnaamborden	120	120	
Visie ruimte voor de stad	286	286	Overgeheveld naar Cluster Beheer
Museumlijn	100	110	
Totaal	1.005	953	

Toelichting realisatie Stimuleringsfonds (5)

In het waterjaar zijn diverse activiteiten georganiseerd zoals onder meer Sail, drive inn bioscoop en zijn er workshops over de kwaliteit van het water georganiseerd.

2.3.12 Bijzonder programma Bereikbaarheid

Het Programma Bereikbaarheid is in 2009 gestart en bevindt zich in de realisatiefase. In 2018 werd bij de parkeergarages gewerkt aan de Valkbrug, en de voorbereiding van de buitenruimte van de Garenmarkt. De bouw van parkeergarage Garenmarkt vordert zonder noemenswaardige problemen. Het uitvoeringsbesluit voor de Centrumroute werd in februari 2018 genomen en de aanbesteding is voorbereid. Voor de Leidse Ring Noord is een nieuwe projectorganisatie aan de slag gegaan om het project beter aan te sluiten op de gebiedsontwikkelingen Stationsgebied en Kooiplein.

De Rijnlandroute wordt door de provincie Zuid-Holland uitgevoerd. Wekelijks vindt operationeel overleg plaats met de provincie en aannemer COMOL 5. Samen met de provincie wordt gewerkt aan de voorbereiding van het tracé deel Europaweg Lammenschansplein.

Het programma Bereikbaarheid zoals dat in 2009 is gestart zal in de loop van 2019 opgaan in het nieuwe programma Duurzame Mobiliteit.

2.3.13 Bijzonder programma Kennisstad

Leiden, internationale kennisstad

Veel steden noemen zich een kennisstad, maar Leiden is het. De concentratie van talent en kennis maakt dat de stad al eeuwen een internationale ontmoetingsplaats is waar talent en kennis tot innovatie leiden. En dat ecosysteem is juist de reden dat deze regio een vestigingsplaats is voor talloze wetenschapsinstellingen en innovatieve bedrijven van wereldklasse. Daar profiteert de stad van en daarom wil de stad dat graag stimuleren, laten zien en uitdragen. Op die wijze wordt bijgedragen aan de realisatie van de ontwikkelingsvisie "Leiden, Stad van Ontdekkingen".

Succesvolle kennissteden leiden namelijk niet alleen tot successen op economisch en technologisch gebied, maar scoren vaak ook goed op maatschappelijk relevante gebieden als duurzaamheid, veiligheid, gezondheid en welzijn. Sociale innovaties door een goede samenwerking tussen onderwijs/onderzoek, ondernemers en overheid (de zogenoemde 3 O's in de Triple Helix) bieden zodoende ook goed zicht op de maatschappelijke relevantie van wetenschappelijk onderzoek. Een praktijk die we in Leiden onder andere in de Life Science & Health al dagelijks tegenkomen.

Samen verantwoordelijkheid nemen

Omdat kennis steeds meer een voorwaarde is voor maatschappelijk succes, welvaart en welzijn, zijn gemeente en partners in 2012 gestart met het programma Kennisstad. Door gericht samen op te trekken, versterken we de positie van Leiden en de regio op het gebied van de kennisontwikkeling en de kenniseconomie. Leiden heeft in de afgelopen decennia een positie veroverd in de top van Europese kennisregio's. Hier geldt wel: Aan de top komen is één, bij de top blijven is zeker niet vanzelfsprekend. Veel van onze kennispartners hebben de wereld als speelveld. De concurrentie is hier groot. Dit vergt van ons als gemeente en regio een hierop aangepaste strategie.

Omdat de kenniseconomie niet stopt bij onze gemeentegrens, werken we nauw samen met de Metropoolregio Rotterdam-Den Haag (een gemeenschappelijke regeling van 23 gemeenten) en de Economic Board Zuid-Holland (een samenwerking op provinciaal niveau van overheden, maatschappelijke partners en bedrijfsleven). In laatstgenoemde zijn naast de gemeente Leiden ook onze strategische partners Universiteit Leiden en LUMC vertegenwoordigd. In het voorjaar van 2016 heeft deze samenwerking geleid tot een Regionale Investeringsstrategie, waarin wij als Leiden opgenomen zijn met onder andere onze investeringspropositie voor het Leiden Bio Science Park en het Stationsgebied. Wij zien het hierbij als een voordeel en een kans dat het universiteitscluster Leiden-Delft-Erasmus als kennisas binnen het werkingsgebied van de MRDH / EBZ is gelegen. Daarnaast hebben we via het Netwerk Kennissteden Nederland - waar Leiden de voorzittersrol vervult - een nauwe samenwerking op nationaal niveau via de City Deal 'Kennis Maken'. Een City Deal die in het kader van Agenda Stad is opgesteld en die daarmee ook een link heeft met de Europese Urban Agenda. Doel van deze City Deal is het tot stand brengen van versnelling in het oplossen van maatschappelijke opgaven van steden door onderzoekers, docenten en studenten hier grootschalig bij te betrekken. Talentontwikkeling, ondernemerschap en het stimuleren van maatschappelijke betrokkenheid staan daarbij voorop.